

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmansdorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatæ Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

In Festo Sancti Thomæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](#)

PRO FESTO S. THOMÆ
APOSTOLI

CONCIO PRIMA.

Textum. Non erat cum eis. Joan. 20, cap. ~

Thema. Absentare se à Piorum consortio , saluti quamplurimum obest, ac nocet.

Exordium.

Justorum collegio, & cœtu optimis moribus instituto
recedendum non est: absentare se à viris timoratis, est
salutem suam periculo exponere; evitare disciplinam,
est casum querere, est perire, ipse recessus, ingerit
pravitatis exemplum. Audiamus Sacrae Scripturæ

Scriptura Sacra.

textus: *Va Soli, quia cum ceciderit, non habet sublevantem se.* Ec-
cles. cap. 4. *Vocavi, & renuisti, extendi manum meam, & non fuit*
*qui aspiceret, despexit omne consilium meum, & increpati-
ones meas neglexistis, ego quoque in interitu vestro ridebo.* Prov. cap. 1.
Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retrò, aptus

Patres.

est regno Dei. Lucae cap. 9. Et SS. Patres libeat percipere: *Facile*
a superna Jerusalēm excluditur, qui à justorum congregatiōne fū-
rit segregatus, ideoque cum omni circumspectiōne, & animi ma-
turitate studeat promovere, quisquis in hęc sancta collegia Deo

Laurentius.

dicata vocatus est, ne diaboli fallacia, aut sui negligentia, amovea-
Justinianus. tur ab illo, bortatur S. Laurentius Justinianus de disciplina Mona-
stica: cap. 7. *Multos in discrimen animi solitudo dejecti, errave-*

Petrus Bles-

runt quidam in solitudine, & à serpenti bus perierunt. Petrus Bles-
sens. cap. 9. *Ubi non timetur reprehensor, securus accedit tentator;*

Bernardus.

licentius perpetratur iniquitas, docet S. Bernardus apud Nisse-
Cantipratanus. num lib. 4, cap. 1. *Dicam, quod sentio, inquit Cantipratanus apud*
Lohnerum in Bibliothecā: Verbo, Societas: *Credo, solis, & sine so-*

cis

*etis foris ambulantibus, mille infortunia, & plura, quam credi potest, sepius occurrisse, in quibus nec opere, nec saltem animo offendit, si justus fratris socius affuisset. Unde S. Bernardus serm. i. de Spiritu Sancto, in hodiernum festum S. Thomam alloquitur: falle-
ris Thoma sancte, falleris, si videre Dominum speras ab Apostolorum collegio separatus: non amat veritas angulos, non ei diversoria placent. Dei gratia desuper Conceptus proferam.*

S. Bernardus

CONCEPTUS I.

Confirmatio.

Miserandos ruinarum casus, duce & origine, à bonorum recessu numeramus: Eva prima Mater in inobedientia prolapsum ruit, contra divinam inhibitionem de fructu prohibito comedit; fors lapsus causam incurabitis serpentem? non tentasset serpens, non seduxisset, nisi Eva accessisset; Quia ergo Eva, à julto viro suo Adam se absentavit, vaga, & incuria, sola sine Adam in Paradiso discurrit, ecce in periculum temptationis devenit, ac lapis: est hic Conceptus Ruperti Abbatis sic concludentis: Lib. 3. in Genes. cap. 2. *Mulier corpore, & oculis vaga, dum incontinenter deambulat, forte prospectans, qualis extra Paradisum mundus haberetur, & serpens ut porè astutus dulcedini terre propius, vel ambitionis innuitur, locus diabolo datus est. Si à latere justi non recessisset, serpens infidias prætendere non valuisset, invenit tamen fallendi occasionem, dum à viro & justo separatam invenit.*

CONCEPTUS II.

Uxor Loth, Angelico adjutorio ab incendio Sodomæ salvata tandem in via, in itinere periiit. *Versa est in statuam salis, Genes. cap. 19.* Quæ est causa tam lugendi interitus; ac tam horrendi supplicii? causam allegat Sacra Scriptura citato capite: *Respiciensque Uxor ejus post se: id est, explanat Dionys. Carthus. Menre & cor-
pore retrospiciens, faciem suam versus Sodomam dirigendo, cum inordinato affectu ad ea, que reliquit, versa est in statuam salis.* Quamdiu illa foemina amavit societatem justi sui mariti, quamvis non esset adeò virtuosa, tamen cum sancto meruit sancta reputa-

ri,

ri, & à communi suppicio liberari, verū dum Maritum deserit, à viro suo justo sē avertit, Sodomam versus sē convertit, cum perversis fuit reputata, & tam graviter punita: Audiamus S. Augustinum lib. 2. de mirab. Sacræ Script. *Quamvis mulier propter contubernium justi eruta sit de incendio, pepercitque incendium illi, ubi conjugis gaudebat consortio, dedit tamen pœnas criminum, quando oculos avertit a justo marito.*

CONCEPTUS III.

Judas, qui diu Collegio Apostolico associatus, inter Apostolos connumeratus, vixit: tandem sceleratissimus à dæmone obsessus, desperans; Laqueo se suspendit, æternæ damnationis sē reum fecit, quomodo vir Christi societati adjunctus, à Christo tot virtutibus instructus, tot charitatum actibus, ut communione in ultima cœna, pedum lotione, spirituali exhortatione fatus, ac excultus, tam perficatae mentis, ac sceleratus effectus est, causalem ruinæ Judæ adscribit S. Evangelista Joannes cap. 13, quia societatem optimam Christi, & Apostolorum deseruit, ab his se subduxit, absentavit. *Cum ergo accepisset ille bucellam, exivit continuo. De super Chrysost. Cerie nisi ille exisset, proditor non fuisset: & S. Bruno: hom. de prodit. habet: Quia à discipulorum consortio segregatus, ad Principes Pharisaorum sē contulit, & postea ad desperationem, & laqueum devenit. Tantum nocet, à proborum consortio, ac sodalitio se subducere, absentare,*

CONCEPTUS IV.

S. Vincentius Ferrerius consortium bonorum multis carbonibus vivis in unum congregatis comparat; hac de causa: Carbones vivi, quamdiu in unum congregati manent, unus alterum inflamat, ignitum facit; separatur autem carbo à carbone; brevi extinguitur, emoritur; sic qui bonis adhæret, optimis eorum moribus & exemplis inflammatur in virtutibus, in pietate, modestia, castitate proficit, ac confirmatur; si segregatur à consortio bono, tepescere incipit in actibus virtuosis, sensim corrumpitur, per-

perdit fidem, nauget pietatem, fit dissolutus, peccaminosus. Hoc experti sunt Sancti quoque; in hunc finem libeat perpendere quod narrat S. Matthæus c. 17.

CONCEPTUS V.

Quidam afflictus Pater in absentia piissimi Magistri, & Discipulorum Petri, Jacobi, & Joannis, ad reliquos Apostolos, filium suum à Dæmone obsessum deduxit, rogans: ut ab hoc nefando inquilino filium suum liberarent: dicit nunc S. Matthæus: *Non poterant curare eum. Cur non poterant? respondet Christus: Propter incredulitatem vestram.* Ecce, una absentes die à Christi consortio, ac reliquo discipulorum societate, tepeſcunt in fide: *Infirmati sunt discipuli, sed non omnes:* inquit in citatum caput Matthæi Hugo Cardinalis; & Ferus de S. Thoma scribit: *Semel se se à discipulorum consortio segregaverat suo id damno maximo, exscoliavit enim se contemplationis DEI dono.* Tantum nocet se à justis absentare.

CONCEPTUS VI.

Saul Rex factus est inter Prophetas: 1. Regum cap. 19. de quibus Prophetis glossa: *Viri religiosi erant:* hoc est, dono Prophetiae clari, viri mites, mansueti, modesti, timorati erant, & talis factus est Saul, cum talibus: *Abiit in Naioth, in Ramath,* & *factus est etiam super eum Spiritus Domini.* Propheta, Spiritu Domini repletus, non mansit Rex Saul: imo in crudelem, Tyrannum mutatus; eum Spiritus malus in nefanda scelera, in homicidia innocentium, in negromanticas superstitiones concitatavit, tandem in desperationem, & propriam carnificinam induxit: *Arripuit itaque Saul gladium suum, & irruit super eum:* 1. Regum c. 31. Causaliter, quod Rex Saul tam perversus factus sit, haec est: Cum Prophetis, cum viris justis non permanxit, ab his se separando, segregando, tam iniquus, sceleratus, desperatus effectus est; Justorum consortium deserendo, sensim tepeſcimus, depravamur. Optimè in hanc rem Seneca: ep. 5. *Hoc primum Philosophia promittit, si insam communem, humanitatem, & congregationem; à qua professione dissimilitudo separabit.*

F

CON-

CONCEPTUS VII.

In Laïs apud Danitas, primò omnium inter Judæos Idololatria floruit: *Posuerunt sibi sculpeile*: Judicum cap. 18. Quomodo Danitæ in Lais facti sunt Idololatræ, cum filii Israël verum Numen ac Deum undique colerent? An non tribus Dan mirabilia, ac magnalia Dei in deserto vidi, & experta est? nunquid non, ut cœteræ tribus, à Moysè, ad cultum Veri Dei edociti sunt Danitæ? quomodo ergo omnium primò deficiunt, scelerati facti sunt Idololatræ? Abulensis quæst. 5. in cap. 17. Judicum respondet: & assignat errori Danitarum, separationem à cœteris filiis Israël: *Licet cœteri Israelite colerent Deum, isti colebant Idola, quia erant separati.* Lais civitas, & Regio, quam Danitæ inhabitabant, à cœterorum habitatione plurimum distabat, unde ut loco, ita & à cœterorum moribus dissidebant, & Idololatriæ vacabant: Separatio patrocinabatur criminibus, ut quantum separati ab exemplo bonorum, tantum appropinquarent peccatis: Est ergo ingens detrimentum à justorum convictu, & consortio recedere, segregari, se absentare.

Epilogus.

Ergo Justi consortium, societatem nolite deserere, à viris justis, bonis, nolite separari, sed firmiter & constanter conjuncti permanentes simus, ut sine Sanctis non miserè pervertamur.

IN

IN FESTO S. THOMÆ
APOSTOLI

CONCIO SECUNDA.

Et Thomas cum eis. Joanis 20.

Textus.

Societas cum bonis, ac timoratis, plurimum
prodest.

Thema.

Nicam causalem quod nunc S. Thomas firmiter credit, *Exordium.*
*V*in affectus amoroſos prorumpat: *Dominus meus & Deus meus,* ponit S. Evangelista: *Thomas erat cum eis.* Cum Apostolis inquam: Discimus hinc, ut nociva est converſatio cum improbis, sic iuſtorum societas invenitur proficia: *Omnium societatum nulla preſtantior, nulla firmiter eſt, quam cum viri boni moribus ſimiles ſunt familiaritate conjuncti,* inquit Seneca ep. 11. Sacra Scriptura conſirmat: *Cum Sancto Sanctus eris, & Textus Secum viro innocentem innocens eris, Ps. 17.* Quicum ſapienſibus gradit ar *cre* Scriptu ſapiens erit. *Prov. 13.* Et Christus Matth. c. 18. inquit: *Ubi duo vel tres congregati ſunt in nomine meo, in medio eorum ſum.* Audiamus SS. Patres: *Ad inſtructionem jungi bonis plurimum proſicit, & ad probitatis Testimonium,* docet S. Ambroſ. lib. 1. offic. c. 45. *Amabilis ſocius* *est omnibus officiоſus, & nulli oneroſus, quia devotus ad Deum, benignus ad proximum, ſobrius ad mundum,* ſcribit S. Chrysſotomus ſu- *S. Ambroſius* *per Matth.* Et iterum in *Pſal. 4.* ſi malos fugias, bonos ſequaris, utrim- *S. Chrysſotomus* *que & virtus augefcat, & decreſcat vitium.* Societas bonorum duplex affert lucrum, ſcribit S. Bernardinus Senenſ. art. 1. cap. 1. *Primum eſt cognitio malorum ad evitandum, nam ubi plures virtuosi ſimil con-* *gregati ſunt, habentes plures ſpirituales oculos, plura vident, perſpicaciōresque ſunt, atque amplius oculati ad evitandum mala.* Per pulchrē S. Gregorius hom. 5. in Ezech. *Qui sancto Viro adharet, ex S. Gregorius* *eius*

F 2

*S. Augusti.
1. M.* ejus assiduitate visionis, usu locutionis, exemplo operis, accipit ut accendatur in amorem virtutis, peccatorum suorum tenebras fugat, in desiderio lucis exardest. Optimè S. Augustinus de amicitia: c. 3. In rebus humanis nihil sanctius appetitur, nihil experitur dulcissimum, nihil fructuosius tenetur justi amicitia; habet enim fructus vita presentis & future. Concludo cum S. Basilio in Psalm. 132. Quemadmodum suavia aromatum odoramenta proprium per aëra, & continentem emittunt odorem, quo presentes recreantur, ita viri justi societas, sibi commorantium contubernio salutaris est, ac jucunda. Implorata S. Spiritus gratiâ desuper Conceptus pandam.

CONCEPTUS I.

Duo ingentia beneficia collata Patriarchæ Loth Sacra Scriptura memorat: Primò, quod vir pius, timoratus, fuerit. Secundò, quod à Deo temporalibus bonis mirum benedictus, abundaverit: ita Genes. cap. 13. Sed & Loth fuerunt greges ovium, & armenta, & tabernacula, non poterat eos capere terra, ut habitarent simul, erat quippe substantia eorum multa. Unde Loth tot dona, & benedictiones? Sacra Scriptura adscribit consortio justi ABRAHÆ. Loth, erat cum Abraham: Cum Abraham, viro justo, ac Deum timente: Ex hac societate cum viro justo, ac Deum timente, tantarum benedictionum Scaturigo: ita Lippomanus in hunc locum: Benedixerat Dominus ipse Loth, ex consortio fidei cum sancto, ipsumque divitiis auxit, & morum sanctimonia eum decoravit, cum sancto enim Sanctus erit: Hoo ipsum expertus fatetur Laban.

CONCEPTUS II.

Jacob pius, ac optimæ vitæ adolescens, devenerat ad Laban, apud quem servivit multis annis quam diligentissime; pariter timoratus Juvenis Joseph Phutifari in servum divenditus, domui ejus præfuit fidissime: fatetur nunc Laban, à quo tempore Jacob ei servit, manifestè augeri substantiam suam; fatetur & Phutifar, à quo Joseph adest in domo sua, se incrementum rerum suarum sentire.

sentire. Unde hoc augmentum, ac incrementum? Fors industria labori, sudori servientium adscribunt? non sic labori, quam pietati, ac vitae integratati secum commorantium optimorum juvenum. Audiamus textus: *Experimentum didici, (inquit Laban) quod benedixerit mihi Deus propter Te;* Genes. 30. Simili modo ob consortium integerimi Joseph benedicta est tota domus Aegyptii: *Benedixitque Dominus Domui Aegyptii, & multiplicavit tam in eadibus, quam in agris cunctam ejus substantiam.* Genes. 39. desuper S. Ambrosius: lib. 2. de Jacob: *Vide quanta virtus, cui societas lucrum dabant, non irrogabat dissendium.*

CONCEPTUS III.

Saul Rex totus perversus, ac offensus Davidi, mittit lictores, ut compræhenderent David, & vinculum tenerent: *Misi lictores: ut raperent David.* 1. Regum cap. 19. Quid accidit: Lictores, iniquum, ac crudele genus hominum, mansuetissimi, religiosissimi, modestissimi facti sunt: *Factus est Spiritus Domini in illis, & prophetare cœperunt.* Primitus adeò mirabiliter converfis, mansuetis effectis, mittuntur alii, prioribus ferociores, quibus similiter contigit; *Prophetarunt & illi:* Ergo ipse Rex Saul, totus furiens, in persona propria, David insequitur, ascendit David comprehendere; & ecce: *Et factus est etiam Spiritus Domini super illum, & prophetabat.* Ipse Saul mansuescit, ira deposita, totus mitis, Deo devotus, timoratus efficitur: Unde hic mirabilis effectus? Effectus erat socieratis timoratae, atque sanctae; morabatur pius David cum virtuosissimo Samuele, his pii, virtuosis, justis, se adjungentes lictores, & postea socians ipsemet Rex Saul: omnes pii, devoti, virtuosi, justi efficiuntur. Ita Tertullianus lib. de anima: *Cum in sociate erat Deum laudantium dono Prophetia replebatur, qui, postquam ab eis segregatus est, à Demone vexabatur.*

CONCEPTUS IV.

Josue militem strenuum fuisse liber ejusdem testatur; tritum nunc est: milites raro pios, ac timoratos esse: Nulla pietas, fides, que viris, qui castra sequuntur. Josue autem, licet à juventute

miles, vir tamen Deo addic̄tissimus, timoratissimus fuit, probant hoc inaudita miracula, cum ad Josue verbum, stent sol & luna obedientes; unde militi tanta fides, pietasque? dicit Scriptura: ex consortio cum Moysi servo Dei, justo, Ita liber Exodi 24. cap. Surrexerunt Moyses & Josue: Subintrat hic S. Ambrosius: lib. 2. officiorum: cap. 20. Tantus JESUS NAVE, quod eum non tam erudit ad legis scientiam Moysi societas, verum etiam sanctificavit ad gratiam, unde factum est, ut qui fuerat socius conversationis, fuerat etiam successor potestatis.

CONCEPTUS V.

Musca foetida, ac putrida, à natura appetit, vana, & vaga circumvolat; factum est, & muscam naturam suam correxisse, munda, suaviter olentia, dulcia quæsivisse, & solitudinem adamasse. Ita Propheta Isaias cap. 7. Sibilabit Dominus Musca, quæ est in extremo fluminum Ægypti. &c. & venient, & requiescent omnes in torrentibus vallium, & in cavernis petrarum, & in omnibus frutetis, & in universis foraminibus. Unde vana & vaga, imunda, ac turpia appetens musca, facta est solitaria & cauta, casta ac munda? Non jam foetida, sed odorifera, ac dulcia quærens? dicit Propheta; Societatem Muscæ cum Ape esse causalem: Sibilabit Dominus Musca & Api, quæ est in terra Assur, & venient, & requiescent. &c. Apis, Virgo est, munda ac pura, Apis est, qua fugit oculos hominum, fragantes amat favos, cœlesti rore, ac dulcedine pascitur. Ergo dum Musca Api conjungitur, de ejus consortio didicit immunda fugere, dulcia, fragrantia, inquirere. Aptè Drago Hostiensis: de Sacram. Dominicæ Passionis: Sibilante ergo gratia, musca & apis convenient, & requiescent, apis virgo est. Quasi diceret: Consortio Apis Virginis, musca virginos mores induit; miræ utilitates muscæ pro manarunt.

CONCEPTUS VI.

Job cap. 39. Aquilam inducit prædis inhiantem, & cadavera de palcentem: In petris manet, & in præruptis silicibus commora-
bitur.

tur, atque inaccessis rupibus: Inde contemplatur escam, & de longe oculi ejus prospiciunt: pulli ejus lambunt sanguinem, & ubique cadaver fuerit, statim adest. Ezechiel de Aquila contrarium enarrat, non amplius deorsum, terram versus prospicere, escas contemplari, cadaveribus inhiare, sed ex integro meliorem, sursum oculos, cœlum versus levare, nonnisi cœlestia intueri, & divina anhelare; Facies Aquila desuper ipsorum quatuor. Ezechiel. Unde Aquila, ex prædatrice, facta est abstemia, ex carnivora, jejunans? ex inhiantे terrenis, nunc cœlestia appetens? motu indicat sacer textus: Due pennæ singulorum jungabantur. Inter facies, quas Ezechiel conspexit, erat & Cherub alatus: Cherub est zelosissimus, ferventibus spiritus, cœlestium, ac æternorum: Due pennæ singulorum jungabantur, ergo & jungabantur pennæ Aquilæ, cum pennis Cherub. Sic conjuncta, sic sociata Aquila cœlesti Spiritui, in aliam mutatur, ad prædas dedidicit involare, non jam cœdavera, sed cœli solitia, non ea, quæ deorsum, sed quæ sursum sunt, æterna respicit, anhelat, expectat. Aufim hinc allegare verba S. Hilarii: Utilis est presentia justi, quia necesse est profectum aliquem ex societate, & contemplatione illius consequamur.

CONCEPTUS VII.

De filio prodigo inquit Lucas cap. 15. In se autem reversus dixit: quanti mercenarii in domo Patris mei abundant panibus. Desuper quam optimè S. Petrus Chrysologus: In se ante rediit, ut rediret ad Patrem. Quomodo in se rediit? rediit considerando modum, quo iterum melior fieri, sive emendatus gratiam Patris mereri possit: & qualem excogitet modum audite: Parenti enixe supplicat: *Fac me sicut unum de mercenariis tuis.* Cur non potius supplicat, Pius Pater condonet ei delicta, ac poenas promeritas, sive iterum in gratiam recipiat: nihil horum rogat, unicum supplicat: *Fac me sicut unum de mercenariis tuis.* Rogat: in societatem Famulantum Patri suo suscipi; cur societati famulantum tam signatè coniungi

jungi petit ? Noverat in domo Patris sui nonnisi timoratos, pios , modestos , castos , justos ali , & soveri ; vitia , scelera, longe hæc à domo exulare , & meram florere virtutem. Rogat ergo prodigus : *Fac me &c.* Suscipe me in societatem probè tibi famulantium , ab his meliora edoctus , eorum bono exemplo correctus , & gratiam Parentis recuperare , super scelera sua veniam , & remissionem impetrare confidit ; sicutque testatur , proborum consortium ad corporis & animæ incrementum esse quam utilissimum.

Apilogus.

Hortor ergo cum Sapiente Prov. 13. *Cum Viro sancto affi-
dius es tu , quemcunque cognoveris obser-
vantem timorem DEI.*

Amen.

IN

IN FESTO S. THOMÆ
APOSTOLI.

CONCIO TERTIA.

Dominus meus & Deus meus. Joann. 20.*Textus.*

Errores virtute opposita resarcendi sunt.

Thema.

Sanctus Thomas incredulus erat, *Non credam.* Incredulitatem suam zelosissima fidei confessione compensat: *Dominus meus, & Deus meus.* Discamus ex hinc omnes errores, & peccata, in qua lapsi sumus, poenitentia abrogare, sed & virtute opposita resarcire. Ita hortatur Sacra Scriptura Deut. 25. *Pro mensura peccati, sit & plagarum modus.* Et Michæ. 1. *Super hoc plangam, & ululabo: vadam spoliatus, & nudus, faciam planctum velut Draconum, & luctum quasi struthionum.* Et Psalmus 6. inquit David: *Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum, lachrymis meis stratum meum rigabo.* Audiamus Patres: *Se errasse à Deo considerantes, damna precedentia, lucris sequentibus recompen- sent.* docet nos S. Gregorius hom. 31. in Evang. *Tantò magis quis debet vincere operibus bonis, quanto prius instituit malis.* S. Thomas in epistola ad Ephesi: *Necessaria est paenitentia, aut que equeat crimina, aut excedat,* docet S. Hieronymus in Jeremiah. *Grandis squalor, & immundicia non levi purgatur dolore.* inquit S. Ambrosius, lib. de pœnit. *Qualis præcessit offensio, s. Ambros. talis debet sequi satisfactio.* hortatur S. Chrysostomus in Matth. *Qui te multum peccasse consideras, neceſſe est, ut nec in magnitudine, s. Chrysostom. nec in diuinitate tibi parcas.* suader Richardus à S. Victore Richardus à in cap. 2. Thren. *Non sufficit pravitatem fugere, sed oportet quoque s. Vict. virtutem operari.* loquitur Euthymius in cap. 3. Lucae. Eleganter Anastasius Nyssenus quæst. 4. in Script. ex S. Maximo: *Rapuisti alie- s. Euthymius, na,*

G

Anastasius
Nyssenus,

na, de cætero da etiam tua, scortatus es, castitatem exerce, & continentiam. In deliciis vitam egisti, & te inebriasti, sis sobrius, & bibe aquam. Conceptibus gratia Dei adjuvante slabiliam.

CONCEPTUS I.

Confirmatio.

Demandaverat Deus Jonæ Prophetæ: *Vade in Niniven Civitatem grandem, & prædica in ea cap. 1.* inobediens Jonas: *Surrexit, ut fugeret in Tharsis à facie Domini, & descendit Joppen, & inventit navem, cunctem in Tharsis, & dedit naulum ejus, & descendit in eam, ut iret cum eis in Tharsis à facie Domini.* Quid contigit? vix in altum mare navis defluxerat; *Dominus misit ventum magnum in mare, & facta est tempestas magna in mari, & navis periclitabatur conteri.* cap. 1. Nautæ, nè omnes una perirent, Jonam dejiciunt in mare? Et preparavit Dominus pîscem grandem, ut deglutiaret Jonam, &c. & dixit Dominus pîsci, & evomuit Jonâ in aridam. cap. 2. Vix pîscis Jonam evomuerat: *Surrexit Jonas, & abiit in Niniven juxta verbum Domini, & Ninive erat Civitas magna, itinere trium dierum, & cœpit Jonas introire civitatem itinere diei unius.* Cap. 3. S. Hieronymus hîc: *textum hunc: Cœpit Jonas introire civitatem itinere diei unius:* sic intelligendum esse docet: *Viam trium dierum, unius diei festinatione complevit.* Cur Jonas tam celer & velox est, cur adeò festinat, iter trium dierum una die perficit? Respondet Hieronymus: Peccavit Jonas negligentia, inobedientia; desuper nunc penitent, inobedientiam, obedientia promptissima, negligentiam summa diligentia, velocitate, celeritate recompensat: Ita Hieronymus in Jonam: *Ille præcepti, & superioris naufragii memor, viam trium dierum, unius diei festinatione complevit, & ita mirabiliter, damna præcedentia, lucris sequentibus recompensavit.* In nostrum documentum: inquit S. Gregorius hom. 31. in Evang. *Se errasse considerantes, damna præcedentia, lucris sequentibus recompensent.*

CON-

CONCEPTUS II.

Job 37. scriptum est : *Ab Aquilone aurum venit.* Aquilo pars est mundi frigidissima : Aurum effectus est regionis & operationis calidissimæ : Qui'd ergo mysterii latet , quod S. Spiritus Aquiloni , regioni frigidissimæ ; operationem calidissimam auri tribuat ? *Ab Aquilone aurum venit.* Non erravero , si per Aquilonem , Regionem frigidissimam , peccatum intellexero : ita me informante Jeremia cap. 1. *Ab Aquilone pandetur omne malum :* Per aurum verò intensionem , & gradum virtutum , ut castitatis , temperantiae , amoris DEI , fervoris in servitio Divino. *Ab Aquilone aurum :* Sit sensus : fuit quis Aquilo peccando , malum operando : Fuit frigidus in amore DEI , frigidus in servitio Divino , *Ab Aquilone aurum.* Aurum præstet pœnitens peccator , nempè intensionem operationum virtuosarum ; non simpliciter , sed ut duo , ut tria , studeat amare DEUM , ac in servitio Divino fervescere. Dupli amore , dupli servitio neglectum cultum DEI , intermissum divinum servitium , recompensare. Repeto verba S. Gregorii hom. 31. in Evang. *Se errasse à DEO considerantes , damna precedentia , lucris sequentibus recompensent.*

CONCEPTUS III.

Magdalena in civitate peccatrix. Lucæ 7. sincerè desuper pœnitit : *Ut cognovit , quod J E S U S accubuisse in domo Pharisæi , attulit alabastrum unguenti , & stans retro secus pedes ejus , lachrymis capite rigare pedes ejus , & capillis capitis sui tergebat.* Placuit hæc insignis pœnitentia misericordi Domino , super peccata commissa liberaliter Magdalenam absolvit : *Remittuntur tibi peccata.* Absoluta à peccatis Magdalena , quid facit ? Humillima sepius , & iteratò ad pedes J E S U prostrata , dejecta jacet , incessanter madent oculi lachrymas doloris , ut ipse Dominus interponere moram , piè Magdalenam affatus sit : *Mulier quid ploras ?* Joann. cap. 20. Tandem triginta annis

nis rigidissimam in solitudine duxit vitam, jejuniis, & castigati-
bus corpus affligendo. Cur, o Magdalena, à peccatis cum ab-
soluta sis, in tantum te, ut canis, ad pedes JESU humilias? cur
fletui non imponis moram, cur tot annis auferre pœnites? Re-
spondet S. Gregorius hoī. 34. in Evang. *Consideraverat Magda-
lena quid fecerit, & noluit moderari quid ficeret.* Consideravit
suam superbia, noluit moderari profundissima humilitate, ad
pedes JESU se ut canem abiciendo, recompensare; considera-
vit Magdalena suam lasciviam; noluit moderari, lætitias hæti-
bus, risum singultibus, voluptates carnis triginta annorum
jejunio, silentio, maceratione, asperitate nimia, refarcire.

CONCEPTUS IV.

Ter Dominus Petrum interrogat: *Si mons Joannis diligis me plus his?* Joann. 21. Cur J E S U S Petrum ter interrogat? Eodem capite narrat S. Joannes: Petro pescanti C H R I S T U S in littore apparuit; & licet alii discipuli navigio ad littus venirent, solus Petrus de navi exiliit in mare, per undas ad suum charum Magistrum pervenire properat: *Tunica se succinxit, & misit se in mare.* Cur se Petrus mittit in mare, cur non ut cœteri disci-
puli navigio venit? ad utramque quæstionem respondet S. Au-
gustinus: Tract. 103. in Joannem: *Tertiò, utrum Petrus cum diligat, Dominus interrogat; redditur enim trina negationi, trina confessio.* Ter negaverat C H R I S T U M Petrus in atrio Pontificis, ter stimulatur, trina C H R I S T I confessio-
ne, & amoris sponctione, perfidiam recompensare. Discamus
hinc, inquit S. Chrysost. in Matth. *Qualis præcessit offensa, talis debet sequi satisfactio.* Hinc Petrus se misit in mari, Scribit S. Petrus Chrysologus serm. 78. *ut mare ablueret, quod pec-
catum taliter fordidaverat.* Omnia maximè se lavat, ut om-
nium maximè peccato se inquinaverat: Documentum nobis re-
linquens, notat Rabanus in 2. Paralipo: *Grande peccatum, gran-
di indiget pœnitentia.*

CON-

CONCEPTUS V.

David fatetur Psalmo 6. *Lavabo per singulas noctes lectum meum, lachrymis meis stratum meum rigabo.* Cur recte lectum, ac stratum, cur non thronum regium, aut mensam lachrymis rigat? Lectum, stratum inquinavit David foedo adulterio; Lachrymis lavat lectum, quem adulterio inquinaverat, voluptatem, quam senserat, mentis tristitia, gaudium luctu, risum fletu compensat: Optime S. Chrysostomus hom. 22, ad Populum: *Si magnus est lapsus, grandi indiget penitentia.*

CONCEPTUS VI.

Jeremias lapsum Judæorum describens ait: *Peccatum peccavit Jerusalem.* Threnorum cap. 8. Subdit idem Propheta Judæorum actam poenitentiam, inquiens: *Plorans ploravit in nocte;* & duplicat peccatum, sed & duplicat poenitentiam; duplex illicitum gaudium, duplci deleatur dolore, & animi contritione.

Ergo cum Sancto Thoma Apostolo errores commissos, virtute ^{Epilogus} opposita compensemus. *Quoniam ille salvus in futurum erit, qui in hoc saeculo plus fleverit, quam peccaverit:* concludo cum S. Ambrosio lib. 2. de Poenit. cap. 6.

Amen.

G 3

CON-